

ἐκκλησιῶν, σὲ διάφορα ἔγγραφα κλπ. Ἔτσι στὴ βάση τοῦ Ἁγίου Ποτηρίου τῆς ἐκκλησίας Ἁγ. Νικόλαος τῆς Ἀνδράνοβας Ἀρακουνθίων βρίσκουμε χαραγμένη τὴν ἐπιγραφή «Λητζᾶ(ς) Δοσιθέου 1794»²⁴. Σὲ κώδικα μονῆς Προυσοῦ ἀναφέρεται, ὅτι «εἶναι τοῦ Λητζᾶς Διονυσίου καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ Δοσιθέου Λαρισαίου, ἔπειτα ἀφιερῶθη εἰς τὴν μονὴν Προυσοῦ καὶ ἔστω εἰς ἐνδειξιν»²⁵. Στὸ ὑπόμνημα ἐκλογῆς τοῦ ἐπισκόπου Περιστερᾶς Παΐσιου «ἠω Ἰουλίου ΚΣΤ» (=1800 Ἰουλίου 26) ὑπάρχει ἡ ὑπογραφή του.²⁶ Στὴν «Ἱερὰ Διήγηση περὶ τῆς εἰκόνας τῆς Θεοτόκου τῆς μονῆς Προυσοῦ» ἀ' ἐκδοσὴ 1812 καὶ γ' ἐκδοσὴ 1869 Λαμία, ἀναφέρεται ἡ ὑπογραφή τοῦ Δοσιθέου σὲ πιστοποιητικὸ περὶ τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνας μὲ χρονολογία «1812 Μαρτίου 4».²⁷ Ἀλλὰ καὶ σὲ ἀρκετὲς ἄλλες πηγὲς τὸν βρίσκουμε καὶ πού, κατὰ τὸ πλεῖστον, ἀναφέραμε στὶς ὑποσημειώσεις τῆς παρουσίας μελέτης μας.

Τέλος θὰ πρέπει νὰ προστεθῆ, ὅτι μέχρι τοῦ 1833 ὁ Δοσίθεος ἦταν ἐπίσκοπος Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων, ἐπισκοπῆς, ἡ ὁποία ἔκτοτε μετωνομάστηκε σὲ «Καλλιδρόμη»²⁸ μὲ ἔδρα τῆς πάλι τὸ Καρπενήσι, ὅπου παρέμεινε συνεχίζοντας τὴν ἐπισκοπεία του στὴν ἀνεξάρτητη πιά ἐπισκοπὴ του, ὡς τῆ 1)2)1842 ὁπότε ἀπεδήμησεν εἰς Κύριον. Τὸν ἔθαψαν στὸν περίβολο τῆς Παναγίας τοῦ Καρπενησιοῦ ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπὶ 49 ὀλόκληρα χρόνια²⁹ ἐπάξια ἐκτέλεση τοῦ καθήκοντός του πρὸς τὸ ποίμνιό του καὶ τὴν Πατρίδα.

Εὐτυχῶς ἡ Πολιτεία ἐγκαιρα, δηλαδὴ πρὸ τοῦ θανάτου του, ἀνεγνώρισε τὶς πατριωτικὲς του ὑπηρεσίες, δυστυχῶς ἄγνωστες στὸ σύνολό των σὲ μᾶς, καὶ τοῦ ἔδωκε τὸ «ἀργυροῦν νομισματόσημον (ἀριστεῖον) πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ὑπὲρ Πατρίδος ἀγώνος»³⁰.

24. Πρβλ. Π. Η. Πουλίτσα, ἐπιγραφαὶ κλπ. ὁπ. π. σ. 268 παρ. 52. Στὸ φάκελο τοῦ ἀγωνιστῆ Π. Βλαχοπούλου (χειρόγρ. Ἐθν. Βιβλιοθήκης μας) ὑπάρχει ἰδιόγραφη βεβαίωση τοῦ Δοσιθέου γιὰ τὶς πολεμικὲς ὑπηρεσίες πού πρόσφερε στὴν πολιορκία τῶν Τούρκων τοῦ Καρπενησιοῦ ὁ Βλαχοπούλος. Γράφει λοιπὸν σ' αὐτὴν ὁ Δοσίθεος ἀπὸ 20)3)1824 (ἀπὸ τὸ Μπρουσό), ἀνάμεσα σὲ ἄλλα, ὅτι «ὁ Βλαχοπούλος δὲν ἔπαυσεν ἀγωνιζόμενος καθὼς ἄρχισεν ὁ πόλεμος κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν στὸ Καρπενήσι πρῶτον μὲν μὲ τὰς παραινέσεις του, καὶ δεύτερον μὲ τὴν τακτικὴν τοῦ πολέμου μὲ κανόνια ξύλινα, μὲ λαγούμια καὶ μὲ ἄλλα πολλὰ ἕως ὅτου ἐδιώχθησαν ἀπὸ τὴν ἀναθεν κωμόπολιν τὸ Καρπενήσιον καί, ὅτι μετέπειτα πάντοτε ἐπολέμησε μὲ τέχνην, ἀνδρείαν καὶ γενναϊότητα...». Ἀλλὰ φανταστῆτε πόλεμο μὲ... ξύλινα κανόνια πού φυσικὰ μὲ τὴν πρώτη βολὴ τους διαλύονταν καθὼς μᾶς πληροφορεῖ ὁ Σ. Τρικούπης. (Ἱστορία τῆς Ἑλλ. Ἐπανάστασης, Ἀθήναι 1925 ἐκδ. Ι. Σιδέρη τ. 1^{ος} σ. 196. Π. Ι. Βασιλείου: Ἡ ἐπανάστασις τοῦ 21 στὴν Ἐδρυνανία καὶ ἡ καταστροφὴ τοῦ Καρπενησιοῦ, Ἀθήνα 1960 σ. 4.

25. Βλπ. Σπ. Λάμπρου, Κατάλογος κωδίκων τῆς ἱερᾶς μονῆς Προυσοῦ κ.λπ. σὺν π. Ν. Ἑλληνομνήμων τ. 10 1913, σ. 310. Τοῦ ἴδιου, «Ἐνθυμήσεις κλπ.» σὺν ἴδιο περιοδικό τ. Ζ' σ. 234. Τὸ ὅτι ἐδῶ παρουσιάζεται ἐσφαλμένως ὡς «Λαρισαῖος» δὲν ἔχει καμμιά ἀξία, γιὰτι ἔχουμε ἀναμφισβήτητες καὶ ἀσφαλεῖς πηγὲς γιὰ τὸν τόπο τῆς καταγωγῆς του.

26. Πρβλ. κώδικα τῆς Λάρισας, φύλ. 98α.

27. Πρβλ. κώδικα Νο 3 τῆς μονῆς Προυσοῦ, σ. 865-866, ὅπου περιέχεται ἐπιστολὴ τοῦ Δοσιθέου πρὸς τὸν Πατριάρχη τῆς Πόλης γιὰ τὴ Σχολὴ τοῦ Μπρουσοῦ. Ν. Ι. Γιαννοπούλου, «Ἐπισκοπικοὶ κατάλογοι Θεσσαλίας» σὺν π. «Θεολογία» τ. 13 1935, σ. 33.

28. Μὲ Β. Δύγμα τῆς 21)11(3)12)1833 οἱ μόνιμες ἐπισκοπὲς ὁρίστηκαν σὲ 10, οἱ δὲ προσωρινὲς σὲ 30. Στὴν ἐφημ. Κυβερν. φύλ. Νο 38 σ. 288 τοῦ 1833 ἀναφέρεται ὡς ἐπίσκοπος Καλλιδρόμης «ὁ μέχρι τότε Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων».

29. Βλπ. Κώδικα Νο 171 τοῦ Γ. Ἀναγν. Ἱατρίδη (Γεν. Ἀρχεῖο τοῦ Κράτους). Στὴ σελ. 1841 ὑπάρχει ἰδιόγραφος τοῦ Δοσιθέου ἀντιγραφή τῆς διαθήκης Σεργίου τοῦ Μακραιῦ τοῦ Φουρνιάτη, μαθητοῦ τοῦ Θεοφάνη «τοῦ ἐκ Φουρνᾶ» καὶ τοῦ Εὐγένιου Βούλγαρη. Στὴ σελ. 1842 τοῦ κώδικα αὐτοῦ ὁ Γ. Ἀν. Ἱατρίδης ἀναφέρει ὅτι ὁ Δοσίθεος «μετέστη δὲ τῆ ἀ' Φεβρουαρίου τοῦ ἠωμβ' ἔτους καὶ ἐτάφη ἐν τῷ ἀρκτικῷ περιβόλῳ τοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ (Καρπενησιοῦ) ἱεροῦ ναοῦ τῆς Παναγίας. ἠωμθ' τῆ ἰθ' Φεβρ. χεῖρ. Γ. Α. Ι.» Βλπ. ἀκόμη +Ἱεζεκιὴλ «Ἀρχιερεῖς Ἀγραφιῶται» σὺν π. Θεσσαλικά Χρονικά, Ἀθήναι 1930 τ. Γ' σ. 101, χωρὶς ὅμως ἐνδιαφέροντα καὶ ἐξακριβωμένα στοιχεῖα. Ὁ μητροπολ. Β. Ἀτέσης ἀναφέρει ἡμέραν θανάτου τοῦ Δοσιθέου τὴν 5)2)1842. (Ἐπίτομος ἐπισκοπικὴ Ἱστορία... Ἀθήναι 1948, Α' σ. 37).

30. Βλπ. Ἀρχεῖο Ἀγωνιστῶν. Χειρόγρ. 26241 (Ἐθν. Βιβλιοθήκη Ἀθηνῶν).

ΣΤΙΧΟΙ ΕΠΙ ΤΗ ΕΠΕΤΕΙΩ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ζ. ΠΑΠΑ-ΓΩΑΝΝΟΥ

Ἐγεννήθη ἐν Καττωριῶ Βόλου. Διετέλεσεν ἐπὶ τριακονταετιᾶν πρόεδρος καὶ ἀπὸ τοῦ 1963 ἐπίτιμος πρόεδρος τῆς ἐν Βόλῳ Ἐνώσεως Ἐφεδρῶν Ὑπαξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν Θεσσαλίας καὶ ἀνώτατος Σύμβουλος τῆς Συνδίας Πολεμιστῶν καὶ τραυματιῶν Ἑλλάδος. Συνέγραψεν πλεῖστα ἄρθρα ὑπὲρ τῶν δικαίων τῆς πολεμιστικῆς τάξεως.

ΣΤΑ 80 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Σὰν ἔλαμψε στὸν οὐρανὸ τῆς λευθεριᾶς λιακάδα
καὶ μιὰ γωνιά ἀνέκτησε τὴ σκλαβωμένη Ἑλλάδα
αἰῶνες μὲ χαμό,

Ἡ Ρούμελη καὶ ὁ Μωριάς ἀπλώσανε τὰ χέρια
καὶ μιὰ ἀδερφή ἀγκάλιασαν σὲ γιορτινὰ ἐλευθέρια
μὲ ἐθνικὸ παλμό.

Ἐχει βουνὰ τὸν Ὀλυμπο, τὸ Πήλιο τὴν Ὀσσα
καὶ Θεσσαλία λέγεται καὶ θέλγητρα ἔχει τόσα
σὲ κάθε τῆς μεριά.

Κυλάει στὸν κάμπο ὁ Πηνειός, τὰ δέντρα καθρεφτίζει,
περνᾶ τὸ χάρμα τῶν Τεμπῶν, τὴ θάλασσα ἀντικρῶζει
καὶ ρίχνει τὰ νερά.

Σὰν ἅγιοι θρόνοι τὰ βουνὰ μ' ἐρημοκκλήσια ἀνάρια,
αὐλοὶ βοσκῶν, βαλανιδιές καὶ καστανιές, πρινάρια,
χαρίτων εἶν' πηγὴ.

Στὶς πεδιάδες οἱ ἄγροὶ μὲ στάχυα, ἀλλοῦ λειμῶνες
κι ἀλλοῦ σκαπάνης μάρμαρα σὲ μυθικοὺς αἰῶνες
τῆς Θεσσαλίας γῆ!

Τοῦ Δία ἀδράχνει κερανοῦς, τὰ σιδερά της σπάζει
κι ἀπ' τοῦ Τυράννου τὰ δεσμὰ ἀδέρφια τρία ἀρπάζει
τοῦ Δώδεκα ὁ καιρὸς.

Μακεδονία, Ἡπειρος καὶ τὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου
ξεκίνημα τῆς λευθεριᾶς ἡ χώρα τοῦ Φεραίου,
τῶν λόγων του καρπός!

Τῆς Θεσσαλίας τὰ παιδιά, μ' ἀνδρεία γιγαντένια,
τὴν Πρῶτη Μεραρχία τους τὴν εἶπαν «Σιδερένια»
σ' ἀγῶνες ἐπικούς!

Στὴ Σαλονίκη, πρώτη αὐτὴ καὶ πρώτη στὸ Στρυμόνα
καὶ εἰς τὴ Σμύρνη πρώτη ἐκεῖ σὲ δόξας κολοφῶνα
μὲ θυσιῶν βωμούς.

Ζήτω ἡ γῆ ἡ Θεσσαλικὴ μὲ ὁμορφιές καὶ χάρες
τῆς χώρας μας καρδιά,

Ζήτω ἡ Μάννα Ἑλλάδα μας πού, πρῶτα κόρες σκλάβες,
τοὺς δῖν' ἐλευθεριά!